

ANTIFOANELE (23.1.2022)

După „Ectenia păcii” din Sfânta Liturghie, sunt trei „Antifoane” care se cântă. Acestea sunt selecții din Psalmi, la care se adaugă Fericirile Domnului. Tipicul definește cu exactitate ce psalmi și versete vor fi cântate, astfel încât conținutul lor să fie într-un fel legat de ceea ce Biserica pomenește în acea zi. Cei mai des folosiți sunt cei doi Psalmi doxologici 103 [102 LXX]: „**Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul; și toate cele dinlăuntrul meu numele cel sfânt al Lui...**” și Psalmul 146 [145 LXX]: „**Laudă, suflete al meu, pe Domnul. Lăuda-voi pe Domnul în viața mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi..**”. Se numesc Antifoane, deoarece versurile sunt în mod tradițional cântate unul după altul de două coruri. De asemenea, credincioșii sunt încurajați să participe și să cânte acești psalmi cu glas încet. Tipicul stabilește ce versete se adaugă la sfârșit în funcție de zi: „**Prin rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi**” în primul antifon și „**Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu...**” în al doilea.

Prin aceste antifoane, Biserica își demonstrează conștientizarea puternică a faptului că Hristos este Salvatorul și Mântuitorul. Biserica primește curaj de la Preasfânta Născătoare și Ea este cea care îl dăruiește întregii Biserici. Iată de ce cerem mijlocirea Ei: "Prin rugăciunile Maicii Domnului, Mântuitorule, mântuiește-ne". Doamne, Tu ești cel ce ne mântuiești, precum „*întru nimeni altul nu este mântuirea, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi.*” (Fapte 4:12) Cu această asigurare că Hristos este Salvatorul și Mântuitorul, Biserica Ortodoxă cere mijlocirea Maicii Domnului.

În al doilea antifon cântăm: „**Mântuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu...**”. Adică, mântuiește-ne pe noi cei care Îți cântăm **Aliluia**. Aliluia înseamnă „**lăudați pe Domnul**”, iar noi, ca popor, suntem o generație de „căutători ai Domnului”. Trăim ca un exemplu pentru lume, de a crede în Domnul ca singurul Mântuitor și Salvator și că doar prin harul Lui putem trăi cu adevărat. Ne punem nădejdea și încrederea în Dumnezeu, cu certitudinea biruinței Sale triumfale la sfârșitul istoriei.

Să nu uităm că, cândva, noi oamenii ne-am îndepărtat de Dumnezeu. Dar prin Întruparea Domnului nostru, ni s-a oferit o a doua șansă de a experimenta din nou Paradisul iubirii lui Dumnezeu. De data aceasta cu mai multă conștientizare, răscumpărați și înviați, în Învierea și triumful lui Hristos.

De aceea în Biserică cântăm cu toții împreună, ca o comunitate unită, fermi în credința că Harul Domnului nostru Iisus Hristos este cel care ne dă ocazia să nădăjduim în mântuirea noastră.

Primele două antifoane, deci, sunt acolo pentru a ne umple de optimism - pentru a ne ajuta să intrăm în lumea nouă a iubirii lui Dumnezeu, să vedem tot ce se întâmplă în viața noastră în duhul Evangheliei lui Hristos (mai degrabă decât în raționamentul uman fără rod, care provoacă anxietate).

La al doilea antifon se adaugă un imn inspirat de împăratul Iustinian în secolul al VII-lea: „**Unule născut Fiule..**”. Acest minunat imn descrie pe scurt taina economiei divine a mântuirii.

„**Unule Născut Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte...**” se cântă pentru că El a existat întotdeauna în toată slava și măreția Sa divină, iar la un moment dat în istorie El coboară și este născut „**din Duhul Sfânt și din Fecioara Maria**” - și devine om, deși El este spiritual „**în Sfânta Treime, împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt**”. El intră în această lume din dragoste pentru a lua natura umană și astfel dă posibilitatea fiecărei ființe umane să participe la această viață nouă. pe care Hristos o aduce.

Deci acest imn cuprinde în foarte puține rânduri întregul mister al economiei divine pentru mântuirea neamului omenesc. Antifoanele, cu caracterul lor entuziast și glorios, sunt oferite de toți creștinii împreună, gustând bucuria unirii lor cu Hristos, care se va realiza pe deplin prin primirea Sfântului Trup și Sânge al lui Hristos în Sfânta Împărtășanie.

După primul și al doilea Antifon, Diaconul repetă așa-numita Ectenie Mică:

- „**Iară și iară, în pace, Domnului să ne rugăm...**”.

- „**Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, prin harul Tău...**”.

- „Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, marita stapâna noastră, de Dumnezeu Nascatoarea si pururea Fecioara Maria, cu toti sfintii sa o pomenim...”.

Repetăm adesea această Ectenie Mică în Dumnezeiasca Liturghie și în aproape toate Sfintele Slujbe zilnice și este ușor de înțeles de ce. Pe scurt, reflectă asupra a tot ceea ce avem nevoie ca creștini ortodocși: putere, protecție, milă, mântuire și Harul lui Dumnezeu.

Cu fiecare Ectenie Mică rostită de Diacon, Preotul se înclină și face o Rugăciune. După primul Antifon, preotul se roagă Domnului să caute pe credincioșii care s-au adunat în sfânta Casă a lui Dumnezeu, să le dăruiască cu generozitate Harul Său și Mila Sa fără limite.

Odată cu următoarea rugăciune după Antifonul al II-lea, Preotul își amintește de făgăduința Domnului (că acolo unde sunt doi sau trei credincioși adunați în Numele Lui să se roage, El Însuși va fi acolo), cerându-I să acorde tot ceea ce cer credincioșii, conform nevoilor lor. Rugăciunea cere, de asemenea, ca tuturor să li se dăruiască cunoștința Adevărului Evangheliei, iar în viața viitoare să li se dea bucuria veșniciei.

Cu aceasta se completează Antifoanele.